

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 47 33 87 32

Atkins
Att: Bente Christensen
Via e-post: bente.christensen@atkinsglobal.com

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-28-2020

Den 10. november 2020

Kalvebodkilen– Naturpark Amager – Det mellemste blå støttepunkt

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til følgende projekt: Etablering af en fast træbrokonstruktion vinkelret på kysten. Parallelt med pælebroen etableres en flydebro (pæleforankret til havbunden), hvor kajaker og robåde kan lægge til. I forbindelse med broen etableres der også en mindre bygning med omklædningsfaciliteter og et lille overdækket uderum samt en lille opholdsniche i digeskråningen. Der etableres et mindre grusbeltet areal til cykelparkering på indersiden af eksisterende sti, samt en grillplads, som etableres i forbindelse med opholdsnichen, der etableres på den nordøstlige side af omklædningsbygningen. Projektet ønskes etableret på ejendommen matr.nr. 1^a Koklapperne, Tårnby, beliggende som den sydvestligste del af Kalvebod Fælled. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. november 1990 om fredning af Kalvebodkilen. Matr.nr. 1^a er beliggende i fredningens delområde 4.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre en opretholdelse og muliggøre en forbedring af de biologiske og landskabelige værdier, der er knyttet til området, samt at fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål i øvrigt.

Fredningsområdet opdeles i 6 delområder som vist på fredningskortet. I delområde 4 skal de biologiske interesser tillægges særlig vægt. I de øvrige delområder skal der lægges særlig vægt på de rekreative hensyn.

§ 2. Tilstandsændringer.

Der må ikke foretages terrænændringer og ændringer i de nuværende vegetationsforhold, og der må ikke opføres bebyggelse eller etableres andre anlæg, medmindre sådanne tilstandsændringer er umiddelbart tilladt i de efterfølgende bestemmelser, tillades eller foretages af plejemyndigheden efter § 7, eller tillades ved en dispensation i medfør af naturfredningslovens § 34.

...

§ 8. Almenhedens adgang

Bortset fra arealer, der pr. datoen for Overfredningsnævnets afgørelse er i privat eje, og bortset fra de til enhver tid værende anlæg til særlige formål er hele fredningsområdet åbent for almenhedens færdsel til fods med de begrænsninger, der følger af anden lovgivning end naturfredningsloven, og med følgende yderligere begrænsninger:

- a) Plejemyndigheden efter § 7 kan forbyde færdsel i nærmere bestemte områder af hensyn til sprængningsfare.
- b) I delområderne 1-5 skal hunde føres i snor.

Almenheden har med de i stk. 1 nævnte begrænsninger ret til at cykle på de stier, der er vist på fredningskortet med signatur for "cyklestier", og til at ride på de stier, der er vist på fredningskortet med signatur for "ridestier". Retten til cykling omfatter ikke knallertkørsel.

Plejemyndigheden kan omlægge de viste stier, give almenheden en videregående færdselsret og anlægge yderligere stier, herunder stiforbindelser på tværs af vej- og baneanlæg, for at forbedre områdets tilgængelighed for almenheden. Plejemyndigheden kan også forbyde færdsel i nærmere bestemte områder for at beskytte plante- og dyrelivet. Plejemyndigheden kan fastsætte ordensforskrifter for almenhedens færdsel og skal i så fald opslå forskrifterne på egnede steder.

Det er en betingelse for, at plejemyndigheden kan udøve beføjelser efter stk. 3 i delområderne 1-5, at den pågældende foranstaltning eller beslutning er i overensstemmelse med en plan som nævnt i § 15.

...

§ 12. Særbestemmelser for delområde 4.

Plejemyndigheden efter § 7 kan i delområde 4 tilvejebringe eller tillade, at der tilvejebringes

- a) hytter og primitive overnatningsanlæg i skovbevoksningen i den sydøstlige del af delområdet,
- b) publikumsfaciliteter ved Sydmøllehøj og ved indgangen ved Finderupvej, herunder en bygning til naturformidling, og
- c) fugletårne på hensigtsmæssige steder.

Beføjelsen efter stk. 1 kan kun udøves, når den pågældende foranstaltning er i overensstemmelse med en plan som nævnt i § 15.

Tilplantning af arealer, som på datoen for Overfredningsnævnets afgørelse er ubevoksede, samt anlæg af kolonihaver (herunder daghaver) må kun foretages med tilladelse fra Overfredningsnævnet.

Fredningen er ikke til hinder for, at der foretages vandstandshævning eller saltvandsindtag.

Fredningen er heller ikke til hinder for den anvendelse af de militære anlæg og arealer i delområdet, som forsvaret finder nødvendig.”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Det ansøgte projekt planlægges gennemført i følgende internationale naturbeskyttelsesområder: SPA111 og SAC127 NATURA 2000 – Fuglebeskyttelse og habitatområde- Vestamager og havet syd for.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 111		
Fugle:	skarv (T)	rørdrum (Y)
	knopsvane (T)	troldand (T)
	lille skallesluger (T)	stor skallesluger (T)
	rørhøg (Y)	fiskeørn (T)
	vandrefalk (T)	pletet rørvagtel (Y)
	klyde (Y)	almindelig ryle (Y)
	havterne (Y)	dværgterne (Y)
	mosehornugle (Y)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 127		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Grå/grøn klit (2130)
	Klitlavning (2190)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	

Til brug for sagens afgørelse har fredningsnævnet modtaget rapporten Natura 2000-væsentlighedsvurdering af 'Naturpark Amager – Hovedindgange og blå støttepunkter', hvor der er foretaget en vurdering af, hvorvidt projekterne i Naturpark Amager enkeltvis eller kumulativt forårsager en væsentlig påvirkning af de beskyttede interesser i de nævnte Natura 2000-områder. Det bemærkes, at rapporten er udarbejdet som en foreløbig væsentlighedsvurdering i medfør af habitatbekendtgørelsens § 6, der angår projekter omhandlet i habitatbekendtgørelsens § 7. Dispensation fra en fredning i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 som omhand-

let i den foreliggende sag er ikke omfattet af de nævnte bestemmelser i habitatbekendtgørelsen, hvorfor der ikke som ved andre tilladelser m.v. skal foretages en forudgående væsentlighedsvurdering. Den vurdering, som fredningsnævnet skal foretage i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 3, svarer således til konsekvensvurderingen i andet led af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Om denne konsekvensvurdering har Miljø- og Fødevarerklagenævnet i sin afgørelse af 12. april 2019 - gengivet i MAD 2019.161 - anført bl.a.:

”Såfremt der ved konsekvensvurdering er opnået vished for, at aktiviteten ikke har skadelige virkninger for den omhandlede lokalitet, kan der meddeles tilladelse til projektet. Ifølge EU-Domstolens praksis forholder det sig dog først således, når der ud fra et videnskabeligt synspunkt ikke foreligger nogen rimelig tvivl i forhold til, at projektet har skadelige virkninger for den omhandlede lokalitets integritet.

Viser vurderingen efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at projektet vil skade et Natura 2000-område, kan myndigheden ikke meddele godkendelse, medmindre der foreligger bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 4 (det tredje trin).

Afhængigt af den negative indvirknings omfang, kan det imidlertid være muligt at indføre visse afhjælpende foranstaltninger for at undgå sådanne virkninger eller reducere dem til et niveau, hvor de ikke længere vil indebære skade på lokalitetens integritet. Hvis der fortsat er en resterende negativ virkning på lokalitetens integritet, selv efter indførelsen af afhjælpende foranstaltninger, må der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte projekt, medmindre betingelserne i habitatdirektivets artikel 6, stk. 4 er opfyldt.

Indeholder Natura 2000-området prioriterede naturtyper og/eller dyre- eller plantearter, kan en fravigelse af beskyttelsen kun ske, når der foreligger bydende nødvendige hensyn til menneskers sundhed og den offentlige sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger på miljøet, eller, efter udtalelse fra Europa-Kommissionen, andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser.

Endvidere forudsætter en fravigelse af beskyttelsen, at der træffes alle nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at den globale sammenhæng i Natura 2000 beskyttes.

EU-Domstolen har i en række afgørelser fastslået, at det ikke er foreneligt med habitatdirektivets bestemmelser, at der gives tilladelse til projekter, der skader et områdes integritet.

I sag C-258/11, Sweetman fastslog EU-Domstolen, at et varigt og uopretteligt tab af ca. 0,5 % af en prioriteret naturtypes areal (1,47 ha kalkstensplateau ud af et samlet areal på 85 ha) i sig selv var at betragte som en skade, der burde have udløst en fravigelsessag i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 4. Det fremgår af dommens præmis 46, at:

”Hvis den nationale kompetente myndighed efter en passende vurdering af virkningerne af en plan eller et projekt på en lokalitet i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, første punktum, således konkluderer, at planen eller projektet medfører et varigt og uopretteligt tab af hele eller en del af en prioriteret naturtype, hvis bevaring har ligget til grund for udpegelsen af lokaliteten med henblik på optagelse på listen over lo-

kaliteter af fællesskabsbetydning, må planen eller projektet anses for at skade den pågældende lokalitets integritet.”

Sag C-521/12, Briels, omhandler et motorvejsprojekt, der ville indebære skade på ca. 6,7 ha. Molinia-eng, som er en ikke-prioriteret naturtype. De hollandske myndigheder ville imødegå de skadelige virkninger ved at etablere et areal med samme naturtype som erstatningsnatur inden for samme Natura 2000-område. EU-Domstolen fastslog i sagen, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, skal fortolkes således, at et projekt i et Natura 2000-område, som indbefatter udvikling af et areal af tilsvarende eller større udstrækning med samme ikke-prioriterede naturtype, påvirker Natura 2000-områdets integritet. Sådanne foranstaltninger (erstatningsbiotoper) kunne ifølge EU-Domstolen i givet fald kun kvalificeres som ”kompensationsforanstaltninger”, som omhandlet i habitatdirektivets artikel 6, stk. 4, hvis betingelserne i denne bestemmelse var opfyldt. Domstolen udtalte endvidere, at eventuelle positive virkninger af en fremtidig udvikling af et nyt habitat kun vanskeligt kan forudses, og derfor ikke kan tages i betragtning i en vurdering af, om et projekt skader et områdes integritet.

I Kommissionens meddelelse fra 2018 om retningslinjer for anvendelsen af habitatdirektivets artikel 6 understreges det, at medlemsstaterne har en forpligtelse til, at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyperne, som er på et Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Enhver form for negativ påvirkning, herunder en reducere af naturtypens fysiske størrelse, skal ifølge meddelelsen anses for at være en forringelse. Det fremgår bl.a. af meddelelsen, at:

”Forstyrrelse af en art skal undgås i det omfang, at forstyrrelsen kan være betydelig i henhold til direktivets målsætninger. På den anden side klassificeres forringelse af en naturtype eller en arts levested ikke i henhold til behovet for at være betydelig med hensyn til direktivets målsætninger, forringelse skal simpelthen helt undgås.

Forringelse og forstyrrelse bør vurderes i forhold til bevaringsmålsætningerne for lokaliteten og bevaringsstatus for de arter og naturtyper, der forekommer på lokaliteten, efter de samme kriterier som for proceduren efter artikel 6, stk. 3. Dette begreb skal fortolkes dynamisk i henhold til udviklingen i bevaringsstatus for naturtyper eller arter på den pågældende lokalitet.”

Vurderingen af, om der sker forringelse af en beskyttet naturtype, skal fortolkes objektivt. Det følger af meddelelsen, at betydningen af virkningerne skal fastsættes i henhold til de særlige egenskaber og miljømæssige betingelser for den beskyttede lokalitet, der berøres af projektet, og navnlig tage lokalitetens bevaringsmålsætninger og økologiske kendetegn i betragtning. Det fremgår af meddelelsen, at:

”Forringelse af naturtyper på en lokalitet forekommer, når arealet, der er omfattet af naturtypen eller levestedet for arterne på lokaliteten, reduceres, eller den særlige struktur og de funktioner, der er nødvendige for opretholdelse på lang sigt af naturtypen eller status for de arter, der holder til på naturtypen, reduceres i sammenligning med deres oprindelige eller genoprettede status. Denne vurdering foretages i henhold til lokalitetens bevaringsmålsætninger og dens bidrag til sammenhængen i nettet.”

Det følger endvidere af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 6. december 2016 om udvidelse af Ll. Torup Gaslager, herunder tilladelse til direkte udledning af spildevand i

form af skyllevand fra kaverner til et Natura 2000-område, at det forhold, at den mulige påvirkning alene vedrørte en relativt lille del af det samlede Natura 2000-område, ikke var ensbetydende med, at der ikke kunne være tale om en skade på områdets integritet. I den konkrete sag var der tale om, at de marine naturtyper i Natura 2000-området havde et omfang på ca. 94 km², mens sedimentationsområdet alene udgjorde ca. 1,8 % af det samlede areal. Natur- og Miljøklagenævnet ophævede afgørelsen, idet nævnet fandt, at det ikke ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kunne fastslås, at projektet ikke ville have skadelige virkninger på den omhandlede lokalitets integritet.”

Ved vurderingen af, hvorvidt det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier, finder fredningsnævnet, at den modtagne rapport indeholder et tilstrækkeligt faktiskt oplysningsgrundlag til, at fredningsnævnet kan foretage vurderingen i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 3, jf. § 65, stk. 3.

I den nævnte rapport er det anført bl.a., at der sker en permanent inddragelse af den prioriterede naturtype ”bugt” på 0,1 ha, og at fugle på udpegningsgrundlaget kan fortrænges fra egnede fødesøgningssteder og rastesteder. Af rapporten fremgår videre, at der i nærheden af projektområdet er forekomst af den grønbrogede tudse, der er medtaget på habitatdirektivets bilag IV. Af rapporten fremgår, at det ikke kan afvises, at den øgede færdsel, som projekterne vil foranledige vil øge risiko for påkørsler af denne tudse, men at væsentlig påvirkning af arten kan hindres ved gennemførelse af nødvendige forholdsregler i form af eksempelvis periodevis færdselsforbud og opsætning af paddehegn. Endelig fremgår af rapporten en vurdering, hvorefter det kan afvises, at etableringen af det sydligste blå støttepunkt vil påvirke fuglelivet væsentligt.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Tårnby Kommunes fredningstilsyn har udtalt bl.a.:

”Som en del af partnerskabet i Naturpark Amager, vil Tårnby Kommune gerne tilkende-give, at vi som kommunal myndighed i området for projektet vedr. Det mellemste blå støttepunkt, er positivt indstillet. Området har i forvejen besøgende hele året, og benyttes aktivt af brugere som cykler og færdes ved fugletårnet. I projektområdet, vurderes aktiviteter i vandet, at være begrænset i dag. Etablering af en bade- og flydebro, forventes at skabe en øget aktivitet i vandet, specielt i sommerperioden, hvilket kan forstyrre vandfugles fødesøgning i nærområdet. Der vil forsat være tilgrænsende områder for fødesøgning. Af denne årsag kan visse fødesøgningsområder og rastesteder påvirkes, men vurderes ikke at påvirke habitatområdet og udpegningsgrundlaget som helhed. Støttepunktet forventes at have flest besøgende i sommermånederne.

Der indføres tiltag som skal sikre vinterrastende fugle bedst muligt mod forstyrrelser i området, hvor fuglene (i denne periode) er mest sårbare. Herunder forbud mod brætsejlad mellem 1. november – 31. marts, samt at flydebro fjernes om vinteren. Hertil forventes brugen af faciliteterne i vinterperioden af være minimal. I sommerperioden vurderes fugle at kunne søge hen til andre nærliggende området i Natura- og Habitatområdet.

De pågældende projekter, der søges om at blive udarbejdet under ”Naturstyrelsens projekt: Naturpark Amager - Hovedindgange og blå støttepunkter”, skal yderligere screenes henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.”

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt bl.a.:

”Som Danmarks Naturfredningsforenings Amager afdeling, omfattende Tårnby og Dragør kommuner, vil vi fortrinsvis udtale os om de 2 sydligste blå støttepunkter på Kalvebod Fælled. De er begge beliggende med store bygninger, broanlæg mv. på og op af diget ind til det internationale beskyttede fuglereservat og fredede område. Det vil være synd og skam, at plastre disse steder til med 6-10 meter høje bygninger mv., som formentlig vil blive brugt af en del af den million flere besøgende brugere, der forventes at besøge Amager Naturpark de kommende år i h.t. det fra arkitektfirmaet modtagne materiale.

Vi foreslår i stedet, at de 2 støttepunkter slås sammen til et, evt. lidt større, og placeres lidt syd for Kalvebodbroen, og så langt fra fuglereservatet som muligt. Her vil disse bygninger og broer mv. ikke genere naturen på samme alvorlige og ødelæggende måde som ved reservatet, hverken i anlæg eller senere drift. Og der er sikkert kortere vej til lovlige spildevandsanlæg mv., som gør det hele billigere at anlægge og senere drive. Og det er nok også nærmere til den store fastboende befolkning i Ørestad og omegn, som vel forventes at være en væsentlig del af de aktive brugere og frivillige medhjælpere man har brug for. Der vil være kortere gå- og cykelafstand (og evt. mindre ulovlig knallertkørsel?) end til den fjerne sydlige ende af Kalvebod Fælled, hvor der kun bor folk i enfamiliehuse og sommerhuse i nærheden.”

Danmarks Ornitologiske Forening har udtalt sig imod projektet og har specifikt om dette støttepunkt anført, at omklædningsfaciliteter, grillplads, rengøringsrum, m.v. ikke er nødvendige for at kunne nyde naturen, og må formodes at være i høj risiko for at blive udsat for hærværk.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Morten Søndergård (udpeget af Tårnby Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved afslag på ansøgningen.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte i øvrigt strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har herved lagt vægt på, projektet vil ændre områdets karakter fra et meget fredeligt naturområde til et område med relativt omfattende rekreativ aktivitet. Efter de modtagne oplysninger i sagen finder fredningsnævnet, at projektet kunne indebære, at der i et internationalt naturbeskyttelsesområde skete en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen, Tårnby Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.